

Motion till riksdagen 2020/21:1479

av **Gunilla Svantorp m.fl. (S)**

Sotarutbildningen – nytt lärlingsprogram och ett kvalitetssäkrat valideringssystem

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett nationellt kvalitetssäkrat lärlingssystem/lärlingsutbildning samt kvalitetssäkrat valideringssystem och tillkännager detta för regeringen.

Lärlingsutbildning

Skorstensfejare arbetar inom området brandskydd och energi. Till arbetsuppgifterna hör att rensa skorstenar från sot, kontrollera eldstäder och rengöra ventilationsanläggningar.

Skorstensfejare, som också ofta kallas för sotare förebygger brand och bidrar till att spara energi. En viktig arbetsuppgift är att rengöra och inspektera rökgasvägar i eldstäder och i skorstenar. Rengöringen minskar risken för att det ska börja brinna i kanalerna men gör också att det går åt mindre bränsle för uppvärmning.

Samtidigt som kravet på sotning är en del av lagen om skydd mot olyckor minskar antalet utbildade sotare. Sotningsutbildningen utförs idag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap sker på en plats i Sverige, Rosersberg. Utbildningen består av schemalagda aktiviteter online och fysiska träffar. Utbildningen har endast ett fåtal platser där det antas 28 elever per termin

Trots att det är ett högt söktryck till utbildningen möter inte antalet utbildningsplatser behovet av utexaminerade sotare. Ett problem som skolan har är många som söker till den 20 veckor långa utbildningen aldrig har för avsikt att bli sotare. Det finns elever som söker till utbildningen för att få tillräckligt med extra poäng och komplettera till andra utbildningar och på så sätt kunna tillgodoräkna sig fulla studiemedel. Dagens regelverk medger inte någon form av selektering i antagningsprocessen eller kvotering av elever som har en lärlingsplats hos en arbetsgivare.

Arbetsgivare som anställer en sotarlärling kan idag inte garanteras plats på sotarutbildningen för lärlingen för att han eller hon ska få den nödvändiga grundutbildning

som behövs, i synnerhet när sådana krav ställs i en upphandling, endast för att elever som inte avser att bli sotare upptar platser för att bli beviljade mer studiemedel. Detta betyder att arbetsgivare idag avstår från att anställa en lärling eftersom de inte vet om de kan använda lärlingen för framtida arbetsuppgifter. Därför bör utbildningssystemet för sotare ses över.

Validering av kompetens

Inom sotarbranschen finns det idag grupper av sotare med lång erfarenhet men utan grundläggande gymnasiekompetens. Det händer att företag i exempelvis i ett upphandlingsförfarande inte kan delta eftersom det ställs ett formellt krav på eftergymnasial utbildning till sotare. Det finns ett behov av ett nationellt kvalitetssäkrat valideringsprogram så att arbetstagare ska kunna få den grundutbildning som behövs för yrket. Idag finns det inte några välutvecklade metoder och system för validering. Detta behöver ses över.

Gunilla Svantorp (S)

Ann-Christin Ahlberg (S)

Inga-Lill Sjöblom (S)

Marianne Pettersson (S)

Caroline Helmersson Olsson (S)

Johan Andersson (S)